

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 02.06.1965, sp. zn. 10 Tz 30/65, ECLI:CZ:NS:1965:10.TZ.30.1965.1

Číslo: 47/1965

Právní věta: K výkladu ustanovenia § 16 odst. 1 tr. zák. Vystavenie falošného dokladu o predisponovaní tovaru z jednej predajne do druhej za účelom zakrytia jestvujúceho manka je treba posudzovať z hľadiska trestného činu poškodzovania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 136 odst. 1 písm. b) tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 02.06.1965

Spisová značka: 10 Tz 30/65

Číslo rozhodnutí: 47

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, Poškození majetku v socialistickém vlastníctví, Působnost trestních předpisů

Předpisy: 140/1961 Sb. § 16 odst. 1
§ 136 odst. 1 písm. b

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 47/1965 sb. rozh.

K výkladu ustanovenia § 16 odst. 1 tr. zák.

Vystavenie falošného dokladu o predisponovaní tovaru z jednej predajne do druhej za účelom zakrytia jestvujúceho manka je treba posudzovať z hľadiska trestného činu poškodzovania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 136 odst. 1 písm. b) tr. zák.

(Rozsudok Najvyššieho súdu z 2. júna 1965 sp. zn. [10 Tz 30/65](#).)

Rozsudkom Okresného súdu v Humennom zo 16. marca 1964 sp. zn. 7 T 81/62 bol A. uznaný vinným trestným činom pomoci k spáchaniu trestného činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve, podľa § 7 odst. 2, § 245 odst. 1 písm. c) tr. zák. z r. 1950, ktorého sa dopustil tým, že ako vedúci predajne Jednoty vo Výrave, koncom decembra 1960 vystavil falošný predispozičný doklad na 5040,- Kčs, ktorým potvrdil spoluobvinenému B., že na tento obnos prevzal tovar v predajni LSD Jednota v Ošinkove, hoci B. mu žiadny tovar z predajne v Ošinkove nepredisponoval. Učinil to len preto, aby

pomohol zakryť manko spoluobvinenému B. Za tento trestný čin mu bol podľa § 245 odst. 1 tr. zák. z roku 1950 uložený trest odňatia slobody v trvaní päť mesiacov, ktorého výkon bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu jedného roku.

Na odvolania okresného prokurátora v Humennom, podanom v neprospech obvineného B., krajský súd uznesením z 10. júla 1964 sp. zn. 5 To 105/64 podľa § 258 odst. 1 písm. b), c), § 259 odst. 1 tr. por. zrušil napadnutý rozsudok ohľadne obvineného B. v celom rozsahu a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Súčasne podľa § 261 tr. por. zrušil napadnutý rozsudok tiež ohľadne obvineného A. a vez vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Pri tom ohľadne tohto obvineného krajský súd vyslovil právny názor, že ak nebude preukázané, že obvinený A. v dobe vyhotovenia falošného predispozičného dokladu vedel, že obvinený B. spôsobil manko úmyselnou trestnou činnosťou, nebude ho možno uznať vinným zo zažalovaného trestného činu.

Okresný súd v Humennom rozsudkom z 25. septembra 1964 sp. zn. 7 T 81/62 oslobodil podľa § 226 písm. c) tr. por. obvineného A. spod obžaloby pre zhora uvedený trestný čin podľa § 7 odst. 2, 245 odst. 1 písm. c) tr. zák. z r. 1950. Súčasne podľa toho istého ustanovenia oslobodil obvineného B. spod obžaloby pre trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 132 odst. 1 písm. b) tr. zák.

Na opätovné odvolanie okresného prokurátora krajský súd uznesením z 24. novembra 1964 sp. zn. 5 To 325/64, podľa § 258 odst. 1 písm. b), c) tr. por. zrušil napadnutý rozsudok ohľadne obvineného B. v celom rozsahu a podľa § 260 tr. por. vec ohľadne tohoto obvineného vrátil prokurátorovi na došetrenie.

Podľa § 256 tr. por. potom odvolanie okresného prokurátora ohľadne obvineného A. zamietol.

Na sťažnosť pre porušenie zákona, podanú generálnym prokurátorom Najvyšší súd zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 24. novembra 1964 sp. zn. 5 To 325/64, pokiaľ ním bolo zamietnuté odvolanie okresného prokurátora, podané ohľadne obvineného A. proti rozsudku okresného súdu v Humennom z 25. septembra 1964 sp. zn. 7 T 81/62. Ďalej zrušil tiež rozsudok okresného súdu v Humennom z 25. septembra 1964 sp. zn. 7 T 81/62 v časti, v ktorej bol A. oslobodený podľa § 226 písm. c) tr. por. spod obžaloby pre trestný čin pomoci k trestnému činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 7 odst. 2, § 245 odst. 1 písm. c) tr. zák. z r. 1950 a okresnému súdu v Humennom prikázal, aby vec v rozsahu zrušenia znovu prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Najvyšší súd preskúmal na podklade sťažnosti pre porušenie zákona napadnuté uznesenia pokiaľ sa týkalo A., preskúmal i konanie, ktoré uzneseniu predchádzalo a zistil, že rozhodnutím krajského súdu bol porušený zákon.

Krajský súd v súvislosti s odôvodnením výroku o zamietnutí odvolania okresného prokurátora v podstate správne uviedol, že skutok, pre ktorý je A. obžalovaný, nie je trestným činom pomoci k trestnému činu rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 7 odst. 1, § 245 odst. 1 písm. c) tr. zák. z r. 1950, pretože jednak nebolo zistené, či spoluobvinený B. spôsobil manko trestným činom rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve a nebolo preukázané, že by A. chcel tomuto trestnému činu poskytnúť pomoc, jednak že účastenstvo vo forme pomoci je formou súčinnosti, ktorú je možno spáchať len pred dokonaním činu páchatelom. V posudzovanom prípade A. vystavením dokladu o predispozícii tovaru zakrýval už existujúce manko na predajni spoluobvineného B. I keby sa teda preukázalo, že B. spôsobil manko rozkrádaním majetku v socialistickom vlastníctve, konal by A. už po dokonaní trestného činu priamym páchatelom.

Krajský súd zaujal v napadnutom uznesení ďalej správne stanovisko, že za účinnosti platného trestného zákona by skutok A. bolo možné posúdiť ako trestný čin poškodzovania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 136 odst. 1 písm. b) tr. zák. Keďže však podľa názoru krajského súdu trestný zákon z r. 1950, účinný v dobe spáchania žalovaného skutku, nepoznal obdobný trestný čin a spätnú účinnosť nemožno ustanoveniu § 136 odst. 1 písm. b) tr. zák. priznať, dospel krajský súd k záveru, že výrok rozsudku okresného súdu o oslobodení obvineného A. je správny.

S uvedeným názorom krajského súdu nie je možno súhlasiť. Podľa dôkazov, obsiahnutých v spise, vystavil A. v decembri 1960 pri príležitosti zúčtovania kontrolnej inventúry spoluobvineného B. na ústredí družstva Jednoty v Humennom falošný doklad na predispozíciu cukru v množstve 6 q a v cene 5040,- Kčs, ktorý opatril spätným dátumom 2. decembra 1960, a to v úmysle, aby tým umožnil zakryť manko, kroté mu bolo pri kontrolnej inventúre vyčíslené. Cukor ani iný tovar v skutočnosti do doby inventúry od B. neobdržel.

Vystavenie dokladu o predispozícii tovaru s úmyslom zakryť spoluobvinenému B. manko, za ktoré hmotne zodpovedal, bolo v dobe spáchania tohoto skutku postihnutelné ako trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 odst. 1 písm. c) tr. zák. z r. 1950. Tohto trestného činu sa dopustil, kto rozkrádal majetok, ktorý je v socialistickom vlastníctve tým, že ku škode takého majetku seba, alebo iného neoprávnene obohatil.

Tým, že obvinený A. vystavením falošného dokladu o predispozícii tovaru odťažil konto B. a tým znížil vyčíslený schodok ku škode majetku Jednoty, ktorá mala voči hmotne zodpovednému zamestnancovi B. pohľadávku, rozkrádal majetok Jednoty, tvorený v tomto prípade pohľadávkou voči B., obohatením tohoto spoluobvineného.

Podľa § 16 odst. 1 tr. zák. sa trestnosť činu posudzuje podľa zákona, účinného v dobe, kedy bol spáchaný; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje vtedy, ak je to pre páchatela priaznivejšie.

Za účinnosti platného trestného zákona je nutné zhora uvedený skutok A. posudzovať ako trestný čin poškodzovania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 136 odst. 1 písm. b) tr. zák., ktorý má priaznivejšiu trestnú sadzbu než trestný čin rozkrádania majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 odst. 1 tr. zák. z r. 1950.

Tým, že za týchto okolností krajský súd zamietol odvolanie okresného prokurátora proti oslobodzujúcemu rozsudku okresného súdu a nevrátil vec okresnému súdu, aby ju v tejto časti znovu prejednal a rozhodol, porušil zákon v ustanovení § 256, § 258 odst. 1 písm. d), § 259 odst. 1 tr. por.

Pre toto porušenie zákona Najvyšší súd zrušil uznesenie krajského súdu. Vzhľadom na to, že krajský súd ako súd odvolací nemôže obvineného uznať vinným skutkom, pre ktorý bol rozsudkom súdu prvého stupňa oslobodený (§ 259 odst. 3 písm. a) tr. por.), zrušil Najvyšší súd i rozsudok okresného súdu v časti, v ktorej bol A. oslobodený a okresnému súdu prikázal, aby vec v rozsahu zrušenie vec znovu prejednal a rozhodol.